

عنوان مقاله:

تحلیل صورتگراییانه دعای شانزدهم صحیفه سجاده

محل انتشار:

دوفصلنامه جستارهای ادب عربی، دوره 1، شماره 2 (سال: 1398)

تعداد صفحات اصل مقاله: 22

نویسندگان:

مصطفی کمالجو - استادیار گروه زبان و ادبیات عربی، دانشکده

مریم اطهری نیا - کارشناس ارشد زبان و ادبیات عربی

خلاصه مقاله:

صورت‌گرایی رویکردی زبان‌شناسانه است که به جست‌وجوی عناصر زیبایی اثر ادبی در لابه‌لای صورت آن می‌پردازد و با هدف کشف ادبیت و راز آن، خصیصه‌های درونی و ذاتی یک اثر ادبی را از قبیل ویژگی‌های دس-توری، وزن، آهنگ و امثال آن‌ها مورد تحلیل و ارزیابی قرار می‌دهد. پژوهش حاضر با تکیه بر مبانی و اصول مورد توجه صورت‌گرایان و با روش توصیفی - تحلیلی، دعای شانزدهم صحیفه سجاده را که یکی از دل‌انگیزترین مناجات‌های امام سجاد (ع) با خداوند متعال است و توجه به فرم و شکل ادبی آن با توجه به معانی موجود در آن در خور بررسی است، در سه حیطة: آوایی، واژگانی و نحوی مورد بررسی قرار داده است و به این نتایج دست یافت که امام سجاد (ع) در بخش آوایی با تکرار صامتها و مصوت‌های هماهنگ با معنا و آواهای حاصل از سجع در پایان فقرات، دعای خویش را آهنگین و متوازن ساخته است. در سطح واژگانی امام (ع) با دقت در گزینش واژگان و با هم‌آیی واژگان از طریق تناسب و تضاد و ارتباط معنایی میان آنها سبب انسجام و خلق توازن و افزایش میزان ادبیت دعا گشته است و با تکرار ساخت‌های نحوی مشترک و ضمائر مخاطب و متکلم و تکرار منادا در سطح نحوی، سبب توازن نحوی گشته و معانی مورد نظرش را به بهترین شکل به مخاطب منتقل کرده است.

کلمات کلیدی:

صحیفه سجاده، دعای شانزدهم، صورت‌گرایی، توازن

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/1129144>

